

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Conclusio affirmativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

ARTICULUS II.

An Spiritus Sanctus pro principio sui productio duas personas simul spirantes per se postulet?

62. **N**egant Scotus & ejus Discipuli in 1. dist. 12. qu. 1. Afferunt D. Thomas locis infra allegandis, & alii Theologi communiter. Unde fit

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico breviter, Spiritum sanctum pro principio sui productivo per se duas personas exigere, Patrem scilicet & Filium.

63. **P**robatur primò ex D. Thoma hic art. 4. ad 1. ubi formaliter docet, quòd si attendatur virtus spirativa, Spiritus sanctus procedit à Patre & Filio, in quantum sunt unum in illa: si verò consideretur supposita spirationis, sic Spiritus sanctus procedit à Patre & Filio, ut sunt plures; procedit enim ab eis ut amor unitivus duorum. Idem docet qu. 1. o. de Potentia art. 2. ad 15. his verbis: *Cum Spiritus Sanctus sit amor mutuum & nexus duorum oportet quòd à duobus spiraretur.* Et in 1. dist. 11. qu. 1. art. 2. & art. 4. ad 2. ponit distinctionem inter creationem, & processionem Spiritus sancti, in hoc quòd creatio est actus trium personarum, non secundum quòd distinguuntur, sed secundum quòd uniantur in essentia: quia etiam per intellectum remotà distinctione personarum, adhuc remanebit creatio: sed spiratio est actio conveniens pluribus suppositis secundum quòd distinguuntur.

64. **P**robatur etiam conclusio ratione: Spiritus sanctus ex vi suæ proprietatis personalis quam modò habet, distinguitur realiter à Patre & Filio: Ergo per se, & ex vi ejusdem proprietatis personalis, postulat realiter à illis procedere. Antecedens patet: quia non distinguitur ab illis per accidens, sed per se, atque ita non à uno quàm ex vi suæ proprietatis personalis. Consequentia verò probatur: quia realis distinctio in Divinis, non est nisi per oppositionem relativam, nec oppositio relativa, nisi ratione originis unius personæ ab alia, ut patet ex dictis articulo præcedenti.

65. **D**einde, Amor per se petit procedere, non ab ipsa natura immediate, ut à principio quòd, defectu oppositionis relativæ, sed ab aliqua persona: Constat autem ex dictis ibidem, quòd per se petit procedere à persona Verbi; nec potest negari quin etiam petat per se procedere à Patre, cum ille sit primum principium spirativum ut quod; & cum hoc ipsum quòd Spiritus sanctus procedit à Filio, ipse Filius à Patre habeat, à quo æternaliter genitus est, ut in Concilio Florentino dicitur: Superest igitur Spiritum sanctum per se postulare ad sui productionem, duas personas spirantes, scilicet Patrem & Filium.

66. **T**ertio id efficaciter suadet ratio, quæ D. Thomas locis allegatis insinuat: Spiritus sanctus ex sua proprietate personali habet quòd sit mutui ac reciproci amoris terminus: Sed amor non potest esse nec intelligi mutuus ac reciprocus, sine pluralitate suppositorum. Ergo Spiritus sanctus ex sua proprietate personali pro principio sui productivo pluralitatem suppositorum exposcit. Minor patet, Major autem probatur. Spiritus sanctus per se petit ex perfectissimo & secundis-

A simo amore procedere; Sed hujusmodi amor est amor amicitie mutuus ac reciprocus; ille enim multò perfectior est amore concupiscentie, vel simplicis benevolentie: Ergo Spiritus sanctus ex sua proprietate personali exigit ex mutuo ac reciproco amore procedere.

Confirmatur: Spiritus sanctus ex vi suæ processionis habet, quòd sit nexus individui Patris & Filii, ac suavissimum osculum utriusque, ut passim docent SS. Patres, præsertim D. Bernardus *serm. 8. in Cant.* cujus verba infra referemus: **A**t hæc sine amore mutuo & suppositorum pluralitate intelligi nequeunt, ut patet: Ergo Spiritus sanctus, pro principio sui productivo, per se duas personas exigit.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objiciunt primò Scotista: Quando in uno supposito est adæquata virtus ad productionem illius se habet suppositorum pluralitas: Sed in una solùm persona divina, v. g. in Patre, est adæquata vis spirativa, seu productiva Spiritus sancti: Ergo ad ejus productionem pluralitas suppositorum per se non requiritur, sed per accidens se habet.

Confirmatur, & magis illustratur hæc ratio, Pluralitas personarum per se non concurrat ad productionem creaturarum, ut disp. 7. art. 1. docuimus: At id non aliâ ratione, nisi quia virtus productiva creaturarum est adæquate in qualibet persona, ratione Deitatis: Ergo si vis spirativa ratione Deitatis refideat adæquate in Patre, dualitas personarum ad illius productionem per se non exigitur.

Ad objectionem respondeo distinguendo Majorem: si in illo supposito sit adæquata virtus, & etiam omnis conditio à termino postulata, concedo Majorem; si aliqua conditio deficiat, nego Majorem; & concessa Majori, nego Consequentiam: nam licet in Patre sit adæquata virtus, non tamen est in illo omnis conditio à termino postulata, ut constat ex dictis, Unde ad confirmationem, concessa Majori, nego Minorem: libo enim pluralitas personarum per se non concurrat ad productionem creaturarum, quia in qualibet persona refidet vis productiva, omnisque conditio à creaturis postulata.

Dices, si Patri desit aliqua conditio ad productionem Spiritus sancti requisita, non erit perfectum illius principium: Sed hoc non est dicendum: Ergo nec illud.

Sed negatur sequela: Cum enim principium quod perfectio sumatur ex principio quo, & nihil operans ad principium quo desit Patri aut Filio, licet cuilibet illorum seorsim aliqua desit conditio, potest tamen quilibet eorum perfectum Spiritus sancti principium.

Objiciunt secundo: Si per impossibile Pater sine Filio maneret posset spirare, & Spiritum sanctum producere: Tum quia id supposuimus articulo præcedenti: Tum etiam quia adhuc Pater haberet voluntatem fecundam: Ergo Spiritus sanctus non petit per se à Patre & Filio procedere, Consequentia patet: quia non aliâ ratione disp. 7. probavimus, Trinitatem personarum non concurrere per se ad creaturarum productionem, nisi quia, si per impossibile Deus esset unus & non trinus, adhuc remaneret creatura.